

## REZOLUCJA

**„Działania na rzecz efektywności energetycznej, dywersyfikacji i niezależności energetycznej: uwzględnianie zdolności wytwórczych w celu udoskonalenia europejskiej polityki energetycznej i przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa energetycznego w ramach Partnerstwa Wschodniego”**

(2021/C 361/03)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie polityki Partnerstwa Wschodniego po 2020 r., zatwierdzone w dniu 11 maja 2020 r.,
  - uwzględniając wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 18 marca 2020 r. „Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.: Wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim”,
  - uwzględniając dokument „20 celów na 2020 rok”, zatwierdzony na szczycie Partnerstwa Wschodniego w Brukseli w listopadzie 2017 r.,
  - uwzględniając ratyfikowane przez Unię Europejską porozumienie klimatyczne z Paryża, którego stroną są również kraje Partnerstwa Wschodniego,
  - uwzględniając układy o stowarzyszeniu między UE a Gruzją, Mołdawią i Ukrainą, w szczególności postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energetyki,
  - uwzględniając kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między UE a Armenią, w szczególności postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energetyki,
  - uwzględniając Traktat o Wspólnocie Energetycznej, którego te trzy państwa stowarzyszone są umawiającymi się stronami, a Armenia ma w nim status obserwatora,
  - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy (UPIW) między UE a Azerbejdżanem, w szczególności postanowienia dotyczące energii, oraz toczące się negocjacje w sprawie wzmocnionej umowy,
  - uwzględniając prace 3. Platformy Partnerstwa Wschodniego „Konektywność, efektywność energetyczna, środowisko i zmiana klimatu”, w szczególności panelu ds. energii,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 9 grudnia 2019 r. w sprawie: „Przyszłość strategii Trio Plus 2030: kształtowanie przyszłości Partnerstwa Wschodniego”,
- A. mając na uwadze, że bezpieczeństwo energetyczne jest zasadniczym elementem bezpieczeństwa narodowego zarówno państw członkowskich UE, jak i wschodnich krajów partnerskich oraz że zwiększenie konektywności, krajowych zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych i podniesienie efektywności energetycznej jest niezbędne do wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego i ograniczenia zależności od importu od dominujących dostawców, jak też do wspierania stabilności społecznej, gospodarczej i politycznej w regionie;
- B. mając na uwadze, że Unia Europejska zawsze była zainteresowana zbudowaniem trwałych i silnych dwustronnych i wielostronnych stosunków ze wschodnimi krajami partnerskimi, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sektor energii, oraz że partnerstwo to, oparte na wspólnych wartościach i zasadach, wspólnych interesach i wzajemnych zobowiązaniach, a także na wspólnym zaangażowaniu i współodpowiedzialności, ma na celu zapewnienie obywatelom w regionie wymiernych rezultatów, m.in. w obszarze efektywności energetycznej;
- C. mając na uwadze, że wypełnienie postanowień porozumienia paryskiego stanowi wspólne zobowiązanie UE i wschodnich krajów partnerskich, że zmiana klimatu jest kwestią, której nie można ignorować, że istnieje silna potrzeba zielonych inwestycji w efektywność energetyczną i infrastrukturę komunalną w celu wzmocnienia w całym regionie odporności na zmianę klimatu i w obszarze środowiska oraz że przejście na czystą energię, obniżenie emisyjności gospodarki i pobudzenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii przyczynia się w większości przypadków również do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego;

- D. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska jest wyraźnie największym dostawcą energii dla większości krajów europejskich i że aspekt ten często wykorzystuje się jako środek politycznej presji i wywierania nacisku, że ostatnie wydarzenia w stosunkach dyplomatycznych UE–Rosja – zwłaszcza uwięzienie Aleksieja Nawalnego i wydalenie europejskich dyplomatów z Rosji podczas spotkania wysokiego przedstawiciela i wiceprzewodniczącego Josepha Borrella z rosyjskim ministrem spraw zagranicznych Siergiejem Ławrowem – pokazują, że Rosja może być mało wiarygodnym partnerem, oraz że znacząca zależność od rosyjskiego gazu zagraża bezpieczeństwu energetycznemu i stabilności gospodarczej Unii Europejskiej i jej partnerów;
- E. mając na uwadze, że bezpieczeństwo energetyczne i przejście na czystą energię stanowią integralną część dwóch z pięciu długoterminowych celów polityki Partnerstwa Wschodniego na okres po 2020 r.;
- F. mając na uwadze, że wschodnie kraje partnerskie są w trakcie modernizacji swoich uregulowań i infrastruktury w zakresie energii i w trakcie wdrażania polityki na rzecz odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, niemniej ciągłe wsparcie ze strony UE jest niezbędne dla zapewnienia pomocy technicznej i monitorowania jej realizacji i dla stworzenia niezbędnych warunków ramowych dla inwestycji;
- G. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie odgrywają ważną rolę w ulepszaniu efektywności energetycznej i rozwijaniu produkcji energii ze źródeł odnawialnych we wschodnich krajach partnerskich, m.in. za pośrednictwem projektów dotyczących efektywności energetycznej w budynkach, systemu lokalnego ogrzewania, transportu miejskiego, oświetlenia ulic, energii ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna, hydroelektryczna, biomasa) i innych, finansowanych m.in. za pośrednictwem platformy inwestycyjnej dla krajów objętych polityką sąsiedztwa, Wschodnioeuropejskiego Partnerstwa na rzecz Efektywności Energetycznej i Środowiska (E5P) czy też w ramach Porozumienia Burmistrzów, oraz że możliwości poprawy efektywności energetycznej i potencjał wykorzystania odnawialnych źródeł energii są w dalszym ciągu znaczne w porównaniu z państwami członkowskimi UE;
- H. mając na uwadze, że projekty wspierane przez UE i innych partnerów przyczyniły się do budowy połączeń międzysystemowych i modernizacji infrastruktury w całym regionie w celu poprawy bezpieczeństwa energetycznego uczestniczących państw, a jako przykłady można wymienić gazowe i elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe między Rumunią a Mołdawią, elektroenergetyczne połączenie międzysystemowe Armenia–Gruzja lub południowy korytarz gazowy (w tym odpowiednie połączenia międzysystemowe);
- I. mając na uwadze, że ubóstwo energetyczne pozostaje istotnym wyzwaniem dla wielu gospodarstw domowych we wschodnich krajach partnerskich;
- J. mając na uwadze, że w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu Unia Europejska przewiduje silne partnerstwa na rzecz środowiska, energii i klimatu w ramach Partnerstwa Wschodniego i że ma zostać określony nowy zbiór celów dla Partnerstwa Wschodniego na lata 2021–2030, który będzie kontynuacją „20 celów na 2020 rok”;
- K. mając na uwadze, że, jak wynika z większości szacunkowych obliczeń, rezerwy paliw kopalnych wyczerpią się do 2060 r. oraz że perspektywa ta powinna zachęcać UE i wszystkich jej partnerów do dążenia do dywersyfikacji ich koszyka energetycznego, włączając w to większy nacisk na odnawialne źródła energii;
- ponownie wyraża poparcie dla zacieśnienia współpracy energetycznej między UE a partnerami wschodnimi i dla opracowania dostosowanych do potrzeb strategii w celu rozwijania ambitniejszych form współpracy i integracji, ilekroć są one pożądane przez kraje partnerskie, co będzie służyło zwiększaniu ich bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej, a zarazem ochronie środowiska, osiąganiu celów polityki klimatycznej i pogłębianiu integracji krajów stowarzyszonych z europejskim rynkiem energii w zakresie strategii Trio Plus 2030; stwierdza, że współpraca państw członkowskich z sąsiadami i partnerami na rzecz wdrażania polityki energetycznej ma zasadnicze znaczenie dla stworzenia otwartego, bezpiecznego i konkurencyjnego europejskiego rynku energii;
  - podkreśla konieczność zdwojenia wysiłków na rzecz obniżenia emisyjności i ochrony środowiska, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, i potrzebę realizacji ambitnej polityki klimatycznej i środowiskowej, w szczególności z myślą o wypełnieniu zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego; wnosi, aby Komisja w szerokim zakresie włączyła wschodnie kraje partnerskie w politykę sektorową UE, a zwłaszcza w Europejski Zielony Ład; apeluje w związku z tym o stworzenie kompleksowych ram regulacyjnych umożliwiających i ułatwiających dostęp do finansowania i innych mechanizmów zachęt oraz o wspieranie skuteczniejszej realizacji polityki energetycznej; zachęca partnerów wschodnich do wyznaczenia jasnych celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej na lata 2030 i 2050;
  - przypomina o potrzebie zapewnienia niezawodnych, bezpiecznych, niezależnych, zrównoważonych środowiskowo i przystępnych cenowo dostaw energii wszystkim obywatelom zarówno w Unii Europejskiej, jak i w krajach partnerskich;

4. odnotowuje ogromne wysiłki i postępy wschodnich krajów partnerskich w zakresie zwalczania powszechnej korupcji; uważa jednak, że wciąż istnieją liczne kwestie dotyczące korupcji, którymi trzeba się zająć, i wzywa odpowiednie władze do nasilenia środków w celu wyeliminowania korupcji, wzmocnienia państwa prawnego i promowania dobrego rządzenia, co może wesprzeć reformy sektorowe, także w sektorze energetyki, przewidziane w ramach polityki Partnerstwa Wschodniego na okres po 2020 r.;
5. ponownie podkreśla wagę zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących z sektora energetycznego; jest zdania, że potrzeba ściślejszej współpracy między UE i wschodnimi krajami partnerskimi, aby odpowiednio uwzględnić kwestie bezpieczeństwa energetycznego, niezawodności dostaw energii, efektywności energetycznej, ubóstwa energetycznego i rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii;
6. spostrzega, że energochłonność we wschodnich krajach partnerskich jest nadal znacznie wyższa niż średnia dla UE, i wskazuje na ogromny potencjał oszczędności energii w tych krajach; zauważa, że wzrost efektywności energetycznej ściśle wiąże się ze zmniejszeniem ubóstwa energetycznego; zwraca uwagę, jak ważne są krajowe strategie polityczne w zakresie renowacji budynków oraz wprowadzenie, utrzymanie i egzekwowanie ram regulacyjnych i instytucjonalnych, które określą minimalne normy w zakresie efektywności energetycznej budynków, zapewnią zachęty do renowacji budynków i do zwiększania efektywności energetycznej w MŚP i poszczególnych sektorach, będą wspierały optymalizację infrastruktury energetycznej, m.in. za pomocą minimalnych kryteriów w zakresie efektywności energetycznej do celów zamówień publicznych w stosownych przypadkach, i będą gwarantowały konsumentom odpowiednie informacje, w tym dokładny pomiar zużycia energii; podkreśla, że w ramach finansowania UE przeznaczonego na renowację publicznych zasobów budowlanych we współpracy ze wschodnimi krajami partnerskimi należałoby ocenić możliwość wprowadzenia minimalnych norm w zakresie efektywności energetycznej;
7. zauważa, że rozwój odnawialnych źródeł energii to podstawowy element wysiłków w kierunku przejścia na czystą energię, w kierunku osiągnięcia konkurencyjności i niezależności energetycznej, który zarazem przyczynia się do tworzenia miejsc pracy na szczeblu lokalnym; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sieci regionalnej ds. energii ze źródeł odnawialnych, pod przewodnictwem Litwy i Gruzji, w ramach panelu ds. energii Partnerstwa Wschodniego; zachęca do ustanawiania – przy wsparciu ze strony UE – podobnych dwustronnych lub wielostronnych sieci między wschodnimi krajami partnerskimi a państwami członkowskimi UE;
8. zaznacza, że inwestycje na rzecz zapewnienia niezależnego i bezpiecznego sektora energetycznego w UE i we wschodnich krajach partnerskich muszą być także poparte zrównoważonymi inwestycjami w sektorze energii ze źródeł odnawialnych;
9. wskazuje na potrzebę podejmowania wysiłków na rzecz ulepszenia połączeń międzysystemowych między wschodnimi krajami partnerskimi oraz z transeuropejskimi sieciami energetycznymi i na rzecz stworzenia prężnej infrastruktury transgranicznej, poczynając od pełnej realizacji celów określonych wcześniej w dokumencie „20 celów na 2020 rok”; apeluje o stałe wsparcie dla budowy zdolności technicznych w zakresie projektów dotyczących konektywności; zachęca do korzystania ze zdywersyfikowanych dróg przesyłu i do dalszego rozwoju połączeń wybrzeża Morza Czarnego z państwami członkowskimi UE;
10. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie południowego korytarza gazowego, które zapewnia znaczne korzyści pod względem dywersyfikacji i możliwości gospodarczych; z radością wita rozpoczęcie operacji komercyjnych i pierwszy przesył gazu za pośrednictwem gazociągu transadriatyckiego<sup>(1)</sup>; podkreśla wagę przyłączenia Europy Środkowej i Wschodniej do południowego korytarza gazowego; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie gazociągu Jassy–Unggheni między Rumunią a Republiką Mołdawii, które zwiększa dywersyfikację dostaw i znacząco poprawia sytuację regionu pod względem bezpieczeństwa energetycznego;

(<sup>1</sup>) Gazociąg transadriatycki (TAP) rozpoczął działanie 15 listopada 2020 r. Dokonano pierwszego przesyłu gazu do Grecji i Bułgarii, przez punkt połączenia międzysystemowego Nea Mesimvria (operator DESFA), a także do Włoch, przez punkt połączenia międzysystemowego Melendugno (operator SNAM Rete Gas – SRG). Południowy korytarz gazowy składa się z przedłużenia gazociągu południowokaukaskiego (SCPX) przez Azerbejdżan i Gruzję (428 km nowego 48-calowego rurociągu w Azerbejdżanie oraz 59 km nowego 48-calowego rurociągu i 2 nowe tłocznie w Gruzji), z gazociągu transanatolijskiego TANAP (1 340 km rurociągu o średnicy 56 cali, 34 km 36-calowego rurociągu i 476 km 48-calowego rurociągu biegnących przez Turcję) i gazociągu transadriatyckiego TAP (878 km 48-calowego rurociągu przechodzącego przez Grecję, Albanie i Włochy).

11. z zadowoleniem przyjmuje rozwój czarnomorskiej linii przesyłowej i apeluje o zwrócenie większej uwagi na rozwój i finansowanie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych oraz inteligentnych sieci energetycznych z myślą o zapewnieniu niezbędnej infrastruktury umożliwiającej osiągnięcie celów w zakresie klimatu i energii; podkreśla, że bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznych jest kluczowym elementem bezpieczeństwa energetycznego, i zachęca do zwiększenia wsparcia UE dla wysiłków zainteresowanych partnerów wschodnich w kierunku synchronizacji z europejską kontynentalną siecią energii elektrycznej (ENTSO-E);
12. dostrzega znaczne wsparcie finansowe i techniczne, jakiego partnerom wschodnim udziela UE, w koordynacji i współpracy z innymi podmiotami międzynarodowymi, promując obniżenie emisyjności i konektywność; przyjmuje z zadowoleniem w szczególności prace wykonane w ramach inicjatywy EU4Energy i inicjatywy dla regionów górniczych w okresie transformacji na Bałkanach Zachodnich i Ukrainie, inwestycje i uzależnione od wdrażania określonej polityki pożyczki w ramach platformy inwestycyjnej dla krajów objętych polityką sąsiedztwa, w ramach partnerstwa E5P i Porozumienia Burmistrzów oraz gwarancje UE na pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych międzynarodowych instytucji finansowych;
13. zachęca wschodnie kraje partnerskie, by współpracowały z państwami członkowskimi UE w zakresie importu dostępnych w UE technologii energetycznych i prowadziły wymianę dobrych praktyk w sferze polityki i administracji energetycznej; oświadcza, że istnieje silna potrzeba transferu wiedzy oraz międzyinstytucjonalnej transformacji i współpracy w celu osiągnięcia większego udziału technologii ekologicznych; uważa, że niezbędnym krokiem w kierunku osiągnięcia wspólnych celów jest współpraca między uniwersytetami i ośrodkami badawczymi z UE i ze wschodnich krajów partnerskich;
14. przyjmuje do wiadomości, że państwa członkowskie UE i ich partnerzy powinni być silniej nakierowani na większą liberalizację rynku energii dla różnych operatorów, i oświadcza, że powinno z tym iść w parze stworzenie rynku opartego na ściślejszej współpracy, z którego wszyscy mogliby odnieść znaczne korzyści;
15. zwraca uwagę, że transformacja energetyki musi być sprawiedliwa i opłacalna i sprzyjać włączeniu społecznemu oraz powinna zapewniać zrównowagę, bezpieczeństwo dostaw i przystępność cen energii; zauważa, że obecne niskie ceny paliw kopalnych, do czego przyczyniają się regulacja cen, dotacje i brak internalizacji kosztów zewnętrznych, oznaczają, że potrzebne będą dodatkowe zachęty, aby pobudzić inwestycje w projekty w zakresie czystej energii i oszczędności energii; wskazuje na potrzebę reformy ustalania cen energii i jej opodatkowania, aby nie penalizować energii ze źródeł odnawialnych względem innych jej form i nie wysyłać błędnych sygnałów cenowych do końcowych odbiorców energii;
16. kładzie nacisk na potrzebę wzmocnienia pozycji konsumentów w obszarze produkcji, zużycia, magazynowania i sprzedaży energii, biorąc pod uwagę, że może to przyczynić się do eliminowania ubóstwa energetycznego; akcentuje potencjał zdecentralizowanej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, która może zwiększyć wykorzystanie lokalnych źródeł energii, wzmocnić bezpieczeństwo dostaw energii na poziomie lokalnym oraz sprzyjać rozwojowi i spójności społeczności; podkreśla znaczenie złamania oligarchicznego monopolu w sektorze energii;
17. zachęca wschodnie kraje partnerskie, by odpowiednio zajęły się kwestią ubóstwa energetycznego wszędzie tam, gdzie się je stwierdza, i chroniły konsumentów energii podatnych na zagrożenia, zwłaszcza zamieszkałych w regionach oddalonych; wskazuje na znaczenie przyjęcia jasnej definicji „ubóstwa energetycznego” i „konsumenta energii podatnego na zagrożenia” dla lepszego kształtowania polityki i monitorowania;
18. apeluje o ściślejszą współpracę w ramach Partnerstwa Wschodniego w zakresie produkcji i wykorzystania wodoru odnawialnego oraz na rzecz promowania wspólnych norm dotyczących wodoru; dostrzega konieczność zadbania o to, aby import wodoru nie narażał na szwank procesu obniżania emisyjności;

19. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby dokonały krytycznego przeglądu współpracy z Rosją prowadzonej w ramach różnych platform polityki zagranicznej i projektów takich jak Nord Stream 2; wyraża zaniepokojenie budową gazociągu Nord Stream 2, która wzmacnia zależność UE od dostaw rosyjskiego gazu, stanowi zagrożenie dla rynku wewnętrznego UE i jest niezgodna z polityką energetyczną UE i jej strategicznymi interesami; dostrzega związane z tym gazociągiem długofalowe fundamentalne zagrożenia polityczne, gospodarcze i dotyczące bezpieczeństwa i wzywa wszystkie zainteresowane strony, w szczególności te z państw członkowskich i Europy, by skorzystały z istniejących klauzul prawnych, aby wstrzymać projekt; zwraca raz jeszcze uwagę na zasadniczą rolę Ukrainy w europejskiej sieci zaopatrzenia w energię i apeluje o wzmocnioną współpracę z Ukrainą jako ważnym krajem tranzytu;
20. zaznacza, że UE i wschodnie kraje partnerskie muszą zająć jednolite stanowisko, aby zachować odporność na nadużycia ze strony dostawców energii będących monopolistami; dostrzega, że o ile tacy dostawcy mogą pozwolić sobie finansowo na zawieszenie dostaw energii do jednego kraju, o tyle nie da się tego zrobić wobec całego bloku państw; apeluje o wstrzymanie budowy gazociągu Nord Stream 2;
21. przypomina o swoim poparciu dla udzielania partnerom wschodnim pomocy w zmniejszaniu zależności energetycznej od Federacji Rosyjskiej poprzez rozwój ich krajowej produkcji energii oraz efektywności energetycznej, co wpłynie na ich potrzeby energetyczne, a tym samym na ich zależność od dostawców zewnętrznych;
22. zwraca uwagę na wielkie niebezpieczeństwo, jakie dla bezpieczeństwa energetycznego, demokracji i rozwoju przedstawiają zamrożone konflikty na terytoriach wschodnich krajów partnerskich; wnosi o kontynuowanie współpracy w celu zakończenia tych konfliktów, mianowicie na Krymie, w Naddniestrzu, Abchazji, Osetii Południowej i Górskim Karabachu;
23. apeluje o ściślejszą współpracę w celu ograniczania emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu i mobilności; przypomina, że należy zwrócić baczniejszą uwagę na redukcję emisji nie tylko dwutlenku węgla, lecz także innych substancji, które szkodliwie wpływają zarówno na środowisko, jak i na zdrowie publiczne; z zadowoleniem przyjmuje publikację badania „Prospects of LNG markets in Eastern Partner countries” [Perspektywy rynków skroplonego gazu ziemnego w krajach Partnerstwa Wschodniego]; zachęca wschodnie kraje partnerskie, by zbadały możliwości zwiększonego wykorzystania skroplonego gazu ziemnego (LNG) – kosztem oleju napędowego – w transporcie towarowym; podkreśla, że wykorzystywanie LNG powinno być tylko częścią rozwiązania umożliwiającego transformację w kierunku zrównoważonej zielonej mobilności i transportu opartych na odnawialnych źródłach energii; wzywa Komisję i wschodnie kraje partnerskie, by nasiliły współpracę na rzecz rozwoju nowej infrastruktury mobilności takiej jak wysokonapięciowe stacje ładowania pojazdów elektrycznych;
24. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie grupy roboczej ds. gazu pod przewodnictwem Polski i Ukrainy w ramach panelu ds. energii Partnerstwa Wschodniego, która powinna skupić się na promowaniu wodoru i gazów ekologicznych, budowie partnerstw biznesowych i przyciąganiu inwestycji;
25. podkreśla znaczenie propagowania sprawdzonej empirycznie polityki energetycznej opartej na wyczerpujących danych oraz egzekwowania ustawodawstwa i zachęca do dalszego zapewniania wsparcia UE na wzmacnianie zdolności administracyjnych partnerów wschodnich w tym obszarze; apeluje, aby udostępniane przez europejskie kraje partnerskie dane dotyczące energii były bardziej przejrzyste i łatwiej dostępne; wzywa wschodnie kraje partnerskie, by wzmacniały i chroniły swoje cyberbezpieczeństwo i krytyczną infrastrukturę energetyczną;
26. przypomina o zobowiązaniach odpowiednich wschodnich krajów partnerskich wynikających z układów o stowarzyszeniu, Wspólnoty Energetycznej i kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie, jeśli chodzi o transpozycję unijnych uregulowań w zakresie energii lub zbliżenie się do nich; stoi na stanowisku, że dodatkowe wsparcie finansowe powinno być uzależnione od skutecznego wdrażania i egzekwowania zobowiązań krajów partnerskich, od przeprowadzenia niezbędnych reform i podjęcia bardziej ambitnych zobowiązań w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu, zgodnie z zasadą „więcej za więcej”; docenia postępy dokonane już przez niektóre wschodnie kraje partnerskie i wzywa do podjęcia odpowiednich działań w celu zacieśnienia współpracy i zwiększenia wsparcia z myślą o wzmocnieniu dążeń reformatorskich;

27. upamiętnia 35. rocznicę katastrofy w Czarnobylu, przekazuje najszczersze kondolencje rodzinom ofiar i wyraża solidarność z wszystkimi, których ona dotknęła; apeluje o dopilnowanie, aby istniejące i nowe obiekty jądrowe we wschodnich krajach partnerskich spełniały najwyższe normy bezpieczeństwa jądrowego i ochrony środowiska, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi; domaga się, by dopilnowano, żeby projekty energetyczne stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa, takie jak elektrownia jądrowa w Ostrowcu, nie były częścią europejskiej sieci elektroenergetycznej;
  28. przypomina, że współpraca energetyczna i handel energią między UE i wschodnimi krajami partnerskimi implikują pełną kooperację i przestrzeganie międzynarodowych i europejskich standardów bezpieczeństwa produkcji i że współpracy tej zagraża obecnie odmowa pełnego zastosowania się przez Białoruś do zaleceń Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) i Europejskiej Grupy Organów Regulacyjnych ds. Bezpieczeństwa Jądrowego (ENSREG) w sprawie ulepszenia bezpieczeństwa odnośnie do nowo otwartej elektrowni jądrowej w Ostrowcu; nalega na białoruskie władze, by zajęły się wszystkimi kwestiami bezpieczeństwa związanymi z funkcjonowaniem elektrowni;
  29. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu wykonawczemu odpowiedzialnemu za Zielony Ład, wiceprzewodniczącemu Komisji i wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, komisarz do spraw energii, komisarzowi do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich UE oraz wschodnioeuropejskich krajów partnerskich.
-